

prof. dr hab. Piotr Jędrzejewski
Wydział Architektury Wnętrz, Wzornictwa i Scenografii
Akademia Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta
we Wrocławiu
50-156 Wrocław, pl. Polski 3/4

Adres e-mail: pje@asp.wroc.pl

RECENZJA

rozprawy habilitacyjnej, dorobku artystycznego
oraz działalności dydaktycznej
dr Agnieszki Włostowskiej
sporządzona w związku z przewodem habilitacyjnym
w dziedzinie sztuki
w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki
wszczęty w dniu 11.09.2023 r. przez Radę Doskonałości Naukowej

Wrocław 18.04.2024

Przedmiotem niniejszej recenzji jest praca habilitacyjna oraz dorobek twórczy i dydaktyczny dr Agnieszki Włostowskiej. Pracę habilitacyjną stanowi wybór wdrożonych projektów pod wspólnym hasłem: „Zoom in – out. Skala mikro-midi-makro”.

Przedstawiony do recenzji dorobek zebrany został w pięciu tomach. Tom pierwszy to autoreferat, tom drugi dzieło habilitacyjne, tom trzeci katalog projektowo-artystyczny, tom czwarty katalog zawierający dokumentację działalności dydaktycznej. Tom piąty stanowi wykaz osiągnięć naukowych, artystycznych i dydaktycznych autorki.

Pani Agnieszka Włostowska obroniła dyplom magistra sztuki na Wydziale Architektury Wnętrz i Wzornictwa Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu w roku 2000, a rok później uzyskała tytuł zawodowy magistra inżyniera architekta na Wydziale Architektury i Urbanistyki Politechniki Wrocławskiej. W 2012 roku habilitantka ukończyła Studium podyplomowe na specjalizacji Archeologia Przemysłowa, także na Wydziale Architektury i Urbanistyki Politechniki Wrocławskiej.

W 2014 roku, na Wydziale Malarstwa i Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu, obroniła rozprawę doktorską „Elementy działań plastycznych w kształtowaniu przestrzeni wnętrz urbanistycznych na terenie Śródmieścia Wrocławia na podstawie realizacji autorskich oraz wybranych przykładów”. Jej promotorem był prof. dr hab. Dariusz Grzybowicz.

Pani dr Agnieszka Włostowska posiada wieloletnie doświadczenie dydaktyczne.

W latach 2007 – 2009 pełniła funkcję asystenta wykładowcy w Katedrze Historii Techniki i Sztuki na Wydziale Architektury i Urbanistyki Politechniki Wrocławskiej.

Od 2009 do 2016 roku była wykładowcą w Wyższej Szkole Humanistycznej we Wrocławiu, gdzie prowadziła projektowanie mebli i projektowanie wnętrz mieszkalnych, oraz była promotorem dyplomów licencjackich. W latach 2015 – 2016 pełniła także funkcję rektora WSH we Wrocławiu.

W latach 2018 – 2020 była zatrudniona na stanowisku wykładowcy w na studiach I stopnia na kierunku Architektura Wnętrz w PUAS (Państwowej Uczelni Angelusa Silesiusa) w Wałbrzychu, a od 2020 roku jest adiunktem w tejże uczelni (obecnie Akademia Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa). Uczy studentów zagadnień związanych

z projektowaniem architektury wnętrz i mebli.

Dr Agnieszka Włostowska od 2003 roku prowadzi także własne biuro projektowe wlostowskadesign.com.

Autoreferat

Przedstawiony do recenzji autoreferat zawiera omówienie wszystkich przedstawionych w dokumentacji obszarów. Pozostałe tomy stanowią w zasadzie poszerzenie kolejnych omawianych zagadnień o materiał ilustracyjny i faktograficzny. Na potrzeby recenzji pozwolę sobie jednak najpierw odnieść do pewnych kwestii ogólnych poruszonych w autoreferacie.

Na jego wstępie Pani Agnieszka Włostowska dzieli się z czytelnikiem swoją autorską metodą porządkowania i organizacji myślenia o wyzwaniach projektowych, a także pracy nad nimi. W tym celu stosuje macierze i operacje matematyczne na nich dokonywane. Z pewnością pomagają one systematyzować dane i odpowiednio ukierunkowywać zadania realizowane w oparciu o nie. W trakcie omawiania pracy nad poszczególnymi projektami habilitantka parokrotnie wspomina o stosowanej przez siebie metodzie i jej oddziaływaniu na podejmowane wyzwania.

W pierwszej części autoreferatu autorka skupia się na kilku swoich decyzjach życiowych i zawodowych, które później miały dość czytelny wpływ na podejmowane kroki podczas prowadzonych procesów projektowych. Jedną z tych decyzji było podjęcie studiów doktoranckich w zakresie historii techniki i przemysłu pod opieką naukową prof. Stanisława Januszewskiego. Do swojej wiedzy historycznej i nawyku prowadzenia skrupulatnych analiz przed podjęciem właściwego rozwiązywania problemów projektowych, Pani Agnieszka Włostowska odnosi się wielokrotnie.

Kolejnym ważnym etapem rozwoju zawodowego i osobistego autorki był pobyt we Włoszech w latach 2012 – 2015. Zmiana perspektywy często pomaga spojrzeć w nowy sposób na własne dokonania, dostrzec nowe kierunki, nowe możliwości i ulec nowym inspiracjom. Podczas pobytu we Włoszech powstał też pierwszy z projektów wchodzących w skład wskazanego osiągnięcia.

W autoreferacie habilitantka, jako osoba z kilkunastoletnim doświadczeniem zawodowym, określa siebie jako; twórcę, projektanta, architekta wnętrz i architekta.

Pisze, o tych specjalnościach, że; „Wiele je łączy, sporo między nimi różnic. Jednak wszystkie razem, jako dziedziny – sztuki projektowe – w odróżnieniu od dyscyplin sztuk artystycznych, różni przede wszystkim to, że twórca-projektant-architekt to ktoś, kto działa w służbie drugiemu człowiekowi.” Aby odpowiedzialnie sprostać tak postawionemu wyzwaniu Pani Agnieszka Włostowska opracowała na własny użytek swoisty kodeks twórcy. Składa się on z dwunastu punktów, które autorka po kolei omawia. Można je w zasadzie opisać jako zestaw konkretnych umiejętności, od znajomości prawa, poprzez możliwość skupienia się na słuchaniu drugiego człowieka i gromadzenia informacji, do umiejętności pracy w grupie.

Wskazane osiągnięcie naukowe/artystyczne

Pani dr Agnieszka Włostowska jako swoje dzieło habilitacyjne wskazuje dobrany, w przemyślany sposób, zestaw zrealizowanych projektów pod wspólnym tytułem „Zoom in – out. Skala mikro-midi-makro”. Dobór wskazanych osiągnięć ma możliwie trafnie prezentować całe spektrum zainteresowań, możliwości projektowo-artystycznych, a także talentów organizacyjnych habilitantki.

Pierwszym z omawianych projektów jest kolekcja lamp COSIMPLE by Włostowska. Stanowi on odniesienie do skali mikro. Autorka tak określa swoje założenia; „Pomysł strukturalnych lamp postanowiłam oprzeć na najprostszym geometrycznym elemencie, jakim jest pierwsza bryła platońska – czworościanie, a także na zasadzie złotej proporcji i elektromagnetyzmie.” Z tej prostej koncepcji powstał zestaw elementów świetlnych – lamp, umożliwiający budowanie różnorodnych struktur przestrzennych. Dokumentacja fotograficzna uwidacznia ogrom możliwości i potencjał zaproponowanego rozwiązania, w którym aktorami są zarówno sam obiekt jak i światło oraz cień.

Zestaw lamp miał swoją premierę na Międzynarodowych Targach Designu w Mediolanie w 2015 roku. Projekt został także zaprezentowany na EXPO w Mediolanie w Pawilonie Polskim podczas Tygodnia Dolnośląskiego, a następnie na Międzynarodowych Targach Designu w Paryżu – Le Off, a także podczas Milan Design Week 2016.

Jako projektant mam tylko pewien niedosyt, że w dokumentacji zabrakło bardziej szczegółowych informacji dotyczących konstrukcji, użytych materiałów i technologii ich kształtowania. Chociaż pewne kwestie stają się nieco bardziej zrozumiałe po obejrzeniu

załączonego materiału filmowego.

Kolejnym projektem, zakwalifikowanym przez autorkę do skali mikro, jest projekt upcyklingowych mebli VENNIR. W odróżnieniu od większości projektów upcyklingowych, nie odnosi się wrażenia, że mamy do czynienia z przetwarzaniem odpadów. Jest to zasługa dobrze przemyślanej koncepcji, która pozwoliła na uzyskanie powtarzalności kształtów pomimo braku powtarzalności struktury materiału. VENNIR to zestaw mebli modułowych. Z blatów, kubików, paneli ściennych i nóg o różnej wysokości, można zestawiać najróżniejsze układy funkcjonalne. Meble zostały zaprezentowane na Międzynarodowych Targach Designu w Paryżu w roku 2019.

Skalę midi reprezentuje projekt wnętrz i zmiany wizerunku dla biura podróży Rapala Travel. Jak pisze autorka; „Kanwą projektu była ogromna liczba zgromadzonych eksponatów sprowadzonych z różnych zakątków świata, jak kamienne posągi, ogromne drewniane drzwi z Bali czy seria lamp z Maroka.” W rezultacie powstała urzekająca przestrzeń o odrealnionym, wręcz bajkowym i nieco surrealistycznym charakterze. Pani Agnieszka Włostowska potrafiła z zestawu zebranych elementów stworzyć spójną przestrzeń, która jest miejscem pracy zespołu oferującego usługi turystyczne, a jednocześnie dla klientów biura jest obietnicą przyszłej, fascynującej przygody. Rozplanowanie przestrzeni i funkcji oraz układ mebli zapewnia komfortowe i niekolizyjne warunki obsługi interesantów. Nie można jednak tej kwestii w pełni przeanalizować, ponieważ w dokumentacji zabrakło szczegółowych rzutów.

Skalę makro, w prezentowanym zestawie wdrożeń, reprezentuje cykl trzech projektów stoisk targowych dla firmy Deftrans. Wszystkie trzy imprezy odbyły się w okresie od stycznia do marca 2023. Każda z imprez miała odmienny charakter, skierowana była do innych klientów, a udział w niej miał zapewnić producentowi inne cele marketingowe i biznesowe. W ciągu czterech miesięcy projektantka przygotowała koncepcje, uzgodniła je ze zleceniodawcą i opracowała szczegółowe projekty. Uwzględniła kwestie wykonawcze, wzięta pod uwagę warunki zabudowy, wymogi transportowe i konieczność sprawnego montażu w ograniczonym czasie przez ograniczoną liczbę montażystów. Oczywiście była to praca zespołowa, ale to na projektantce spoczywała odpowiedzialność za powodzenie całego cyklu przedsięwzięć. Wszystkie stoiska zostały profesjonalnie zaprojektowane, są interesujące pod względem plastycznym, a co najważniejsze spełniły oczekiwania zleceniodawcy.

Katalog projektowo-artystyczny – wybrane projekty

W katalogu projektowo-artystycznym habilitantka umieściła dokumentację swoich zrealizowanych projektów podzielonych na okres przed i po uzyskaniu stopnia doktora, a także podzielonych na projekty realizowane dla klientów biznesowych i prywatnych.

Wśród projektów zrealizowanych przed doktoratem zwraca uwagę aranżacja sklepu dla artystów Artpoint, w którym cała funkcjonalna zabudowa została wykonana z surowej płyty OSB. Czysty materiał stanowi neutralne tło dla różnobarwnych eksponowanych w sklepie produktów.

W zaprezentowanym wyborze projektów dla klientów prywatnych, zarówno tych zrealizowanych przed doktoratem jak i po, daje się zauważyć śmiałe użycie koloru i elementów dekoracyjnych. Nie można jednak o tych wnętrzach powiedzieć, że panuje w nich jakiś nadmiar. Równowaga zostaje zachowana. Jak wiemy z autoreferatu autorka ściśle współpracuje ze swoimi klientami, używając w projektowanych wnętrzach wielu elementów pochodzących z ich własnych zbiorów. Jednocześnie we wszystkich zaprezentowanych projektach daje się odczuć autorskie piętno habilitantki.

Projekty dla klientów biznesowych wydają się powstawać według podobnego schematu, chociaż oczywiście projekty wnętrz użytkowych wymagają głębszych analiz dotyczących sposobów ich wykorzystania. W sumie wszystkich zrealizowanych projektów, zarówno indywidualnie, jak i w zespołach jest kilkadziesiąt.

Na koniec muszę nadmienić, że oglądając zdjęcia kolejnych realizacji odnoszę nieodparte wrażenie, że wnętrza te przepętnia jakiś rodzaj pozytywnej energii.

Katalog dydaktyka

W działalność dydaktyczną Pani Agnieszka Włostowska jest zaangażowana od 2009 roku, okresu jej studiów doktoranckich. W autoreferacie między innymi tak opisuje swoje podejście do dydaktyki; „Podstawową zasadą kształcenia studentów, jaką przyjął od samego początku, jest poszanowanie wrażliwości artystycznej i projektowej każdego studenta, z jednoczesnym uwzględnieniem jego indywidualnego stopnia zaawansowania, uzdolnień i warsztatu jaki posiada.” Jako recenzent i wieloletni nauczyciel sam mogę się pod takimi stwierdzeniami podpisać. Uczelnie artystyczne, ze względu na swoją niewielką

skalę i ograniczoną ilość studentów, pozwalają na luksus takiego podejścia do procesu nauczania. Habilitantka podkreśla także wpływ swoich mentorów na jej osobisty rozwój, a także niebagatelną rolę pobyków w innych krajach, głównie w ramach uczestnictwa w programie Erasmus+.

Podobnie jak w przypadku zasad, którymi dr Agnieszka Włostowska kieruje się przy projektowaniu, wartości, umiejętności i kompetencje, które stara się zaszczerpić swoim studentom, także wymienia i omawia w autoreferacie. W dwunastu punktach opisane są zarówno twarde umiejętności, jak posługiwanie się rysunkiem odręcznym i modelowaniem, ale także takie cechy jak wrażliwość na potrzeby drugiego człowieka, czy umiejętność oddzielenia własnych ambicji od potrzeb odbiorcy.

Habilitantka realizowała się jako nauczyciel w Wyższej Szkole Humanistycznej we Wrocławiu na kierunku Architektura Wnętrzy, na studiach pierwszego stopnia, a obecnie naucza w Akademii Nauk Stosowanych w Wałbrzychu, także na studiach licencjackich. Była do tej pory promotorką prawie pięćdziesięciu dyplomów. Na podstawie załączonej dokumentacji można wnosić, że są to rzetelne i całościowe opracowania wnętrzarskie.

Podsumowanie

Pani Agnieszka Włostowska wykazała, że jest doświadczonym twórcą, projektantką, która w pełni świadomie potrafi zapanować nad całym procesem obmyślenia i wdrażania tworzonych obiektów. Odnajduje się zarówno w opracowywaniu dużych przestrzeni, jak i detali. W projektowaniu wnętrzy wypracowała swój autorski styl, który pozwala jej kształtować przestrzeń z zachowaniem dyscypliny i jednoczesnej swobody w operowaniu materiałami, fakturami, kolorami, czy motywami graficznymi i malarskimi. W swojej pracy projektantka kieruje się przemyślanymi zasadami, kodeksem postępowania, który pozwala jej odpowiednio przygotować się do podejmowania kolejnych wyzwań i odpowiedzialnie podejmować kluczowe decyzje.

Habilitantka uczestniczy w konferencjach branżowych, publikuje artykuły i uczestniczy w stażach i programach naukowych i warsztatach, głównie międzynarodowych.

Jest doświadczonym pedagogiem z wieloletnią praktyką. Do pracy ze studentami podchodzi z dużym zaangażowaniem i pełną świadomością co do zasadności wymagań, które przed nimi stawia.

Pobyty za granicą, w trakcie których Pani Agnieszka Włostowska brała udział w prestiżowych imprezach targowych, a także realizowała się zawodowo, jako projektant i nauczyciel, z pewnością pomogły jej nabrać nowej perspektywy i doprecyzować wartości, którymi się kieruje.

Konkluzja

Po zapoznaniu się z materiałem zawartym w przedstawionym mi do zrecenzowania przewodzie habilitacyjnym, mogę z pełnym przekonaniem stwierdzić, że dr Agnieszka Włostowska przedstawiła oryginalną i wartościową pracę habilitacyjną-dzieło wraz z opisem, które stanowi wkład w dorobek dyscypliny.

Niniejszym stwierdzam, że osiągnięcia artystyczne, twórcze, (naukowe) i dydaktyczne Pani dr Agnieszki Włostowskiej w pełni spełniają wymagania określone w art. 219 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. z 2020, poz. 85 z późn. zm.). W związku z powyższym wnoszę o dalsze procedowanie w postępowaniu habilitacyjnym.

Piotr Jędrzejewski